

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

CASUS III.

Si rium Logisticorum numerorum, in Regula Detri positorum, nullus fuerit vel 60. vel 24. exactè: tunc & Additione & Subtractione opus est, ad quotientem, seu partem proportionalem per Logarithmos eliciendam.

PRÆCEPTUM 12.

Nam sinistimi Logarithm⁹ aufertur à Summâ duorum Logarithmorum residuorum, si potest. Vel quod eodem redit; sinistimi Logarithmus aufertur à Logarithmo unius ex duobus ad dextram, si potest: residuum quod erit, additur ad Logarithmum reliqui ex duobus ad dextram.

Utroque modo conficitur Logarithmus Quotientis, excerpti à columellâ legitimâ.

Quam docet præcept. 3.

EXEMPLUM.

Scrupula	permeantur	quàm cito permeantur
	Minutis	Scrupula
29'. 45".	15'. 43".	58'. 47".
Logg. 70150.	133970.	2050

Fac ergo Summam ex Logarithmis duobus ad dextram, quæ erit 136020. Ab hac aufer Logarithmum sinistimi 70150. Residuum erit 65870. Vel, quod eodem redit, aufer Logarithmum sinistimi 70150. ab uno reliquorum Logg: à quo potes, potes autem hic à secundo 133970. Residuo 63820. adde Log. tertij 2050: conficietur iterum 65870. ut prius. Hic igitur, ut Logarithmus, quæsitus in Heptacosjade, dat adlatus in Sexagesimariâ, Quotientem, 31'. 3" minuta, quibus permeantur proposita scrupula 58'. 47". Ex Sexagesimariâ verò excerptum est hic, quia omnium trium Logarithmi desumi potuerunt, & desumpti sunt ex Sexagesimariâ.

EXCEPTIO.

Si numeri Logistici sinistimi Logarithmus à summa reliquorum subtrahi non potest: operare per secundi vel tertij partem aliquotam, & quotientem qui tunc prodit, in eadem proportionem rursus multiplica.

EXEMPLUM.

Ut si in Regula Detri legitime positi sint isti 29'. 45". dat 45'. 43". quid 58'. 47"? Hic cum & Secundus & Tertius superent Primum, utriusq; Logarithmus minor est Logarithmo Primi. Summa etiam conflata ex Logarithmis duorum horum majorum, invenitur minor, quàm ut ab ea Logarithmus Primi subtrahi possit, quod facile prævideri potest ex solâ magnitudine ipsius Logistici tertij. Ergo dum hic casus metuitur, consultissimum est, bisecare tertium, & semissis 29'. 23" $\frac{1}{2}$ Logarithmo uti. Nam si scio, quid debeat semissis 29'. 23" $\frac{1}{2}$ facile etiam resciscam, quid toti debeat. Ergo adde Logarithmos, hujus quidem semissis 71391. medij vero 27188; à Summâ 98579. aufer Logarithmum Primi 70152. Residuum erit 28427. qui dat 45'. 10". pro Tertij semisse. Ergo ipsi tertio toti debetur duplum 1°. 30'. 20".

En ubi verò typum compendiosum, in quo superfedere possis etiam additione, quippe cum Summa duorum per se non quaratur.

Unde sub-	27188
trahendum.	71391
<hr/>	
Subtrahendus	70152
<hr/>	
Residuum	28427

Hic primo loco ad dextram aufero 2. ab 8. & 1. superpositis, restant 7: secundo loco aufero 5. ab 8. & 9. restant 12. ubi 1. pertinet ad locum tertium. Tertio loco aufero 1. ab 1. & 3. restant 3. quæcum prioribus 1. faciunt 4. &c.

ALIUD CONSILIUM IN HAC EXCEPTIONE.

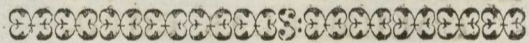
Antequàm excerptas Logarithmos, subtrahere sinistimum ipsum, ab alterutro reliquorum Logisticorum, & per excessum excerpte Logarithmos: Quotientem verò, qui per hunc excessum prodit, adde Logistico alteri reliquorum.

Sic corrigatur præcept. in supplemento Chiliadis fol. 137. 138. 140.

Ut in exemplo nostro, quia 29'. 45". est ad 45'. 43". ut 58'. 47". ad quæsitum. Ergo cum secundus primo sit major, aufero primum à secundo, restant 15'. 58". Iam igitur sic argumentor per Regulam Detri:

29'. 45", dat & 29'. 45". & 15'. 58". quid 58'. 47"? Nimirum dabit etiam hic non tantum aliquem sibi æqualem, sc: 58'. 47". sed etiam aliquem excessum. Ergo excessus Secundi Logarithmum habet 132385. At Logarithmus Tertij est 2020: à Summâ horum auferatur Logarithmus primi 70152. residuus 64253. dat Quotientem 31'. 33". Quia ergo 58'. 47". dat & 58'. 47". & 31'. 33". adde utrumque, provenit Quotiens totus 1°. 30'. 20".

Rursum in eodem exemplo, quia 29'. 45". qui stat primo loco, minor est etiam tertio, 58'. 47". auferatur ab illo; restat 29'. 2". Cum igitur Tertius habeat partes duas, unam æqualem primo, alteram 29'. 2": etiam quotiens habebit partes duas, unam æqualem Secundo, alteram quærendam. Ergo excessus illius 29'. 2". Logarithmo 72589. adde Logarithmum Secundi 27188. à Summâ utriusq; aufer Logarithmum Primi 70152. Residuum est 29625. qui dat ex Heptacosjadis Sexagesimariâ, Logisticum 44'. 37". debitum excessui Tertij, cui adde Logisticum secundum 45'. 43". Fit Quotiens integer 1°. 30'. 20". ut prius.

CAPUT VI.

DE LOGISTICORUM NUMERORUM QUADRATIS, RADICIBUS ET MEDIO PROPORTIONALI INVENIENDIS.

EFFICIUM hoc spectat potissimum ad columellam Sexagesimariam. Et tunc Quadrare nihil est aliud, quàm invenire numerum Logisticum, qui sit ad propositum quadrandum, ut est propositus ad maximum columellæ, puta ad 60. vel 1.

Estigi-